

חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל
התקין), תשנ"ז-1997

עבודה – חשיפת עבירות – הגנה על העובד
עונשין ומשפט פלילי – עבירות – חשיפת עבירות – הגנה על העובד

תוכן ענינים

2	Go	הגדרות	סעיף 1
2	Go	הגנה על מתלונן	סעיף 2
2	Go	סמכות שיפוט ותרופות	סעיף 3
3	Go	נטל ההוכחה	סעיף 3א
3	Go	היקף ההגנה	סעיף 4
3	Go	התיישנות	סעיף 5
3	Go	עונשין	סעיף 5א
3	Go	הוספת גופים לתוספת	סעיף 6
3	Go	שמירת דינים	סעיף 7
4	Go	דין המדינה	סעיף 8
4	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 9
4	Go	תוספת	

חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל
התקין), תשנ"ז-1997*

1. בחוק זה, "גוף ציבורי" – גוף המנוי בתוספת;
"ממונה מטעם המעסיק" – מי שממונה מטעם המעסיק על ענייני עבודה של עובד מסוים
או של כלל העובדים;
- הגדרות
(תיקון מס' 2)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 3)
תשע"ד-2014
- "ענייני עבודה" – כל אחד מאלה:
(1) תנאי עבודה;
(2) קידום בעבודה;
(3) הכשרה או השתלמות מקצועית;
(4) פיטורים או פיצויי פיטורים;
(5) הטבות ותשלומים הניתנים לעובד בקשר לפרישה מעבודה.
2. (א) לא יפגע מעסיק בענייני עבודתו של עובד ולא יפטר או יפגיש תלונה נגד
מעסיק או נגד עובד אחר של אותו מעסיק, או שסייע לעובד אחר בקשר להגשת תלונה כאמור.
(ב) לא יפגע ממונה מטעם המעסיק בענייני עבודה של עובד, ולא יגרום לפגיעה בענייני
עבודתו או לפיטוריו, בשל כך שהגיש תלונה נגד מעסיקו או נגד עובד של אותו מעסיק, או שסייע
לעובד אחר בקשר להגשת תלונה כאמור.
- הגנה על מתלונן
(תיקון מס' 1)
תשס"ב-2002
(תיקון מס' 2)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 3)
תשע"ד-2014
3. (א) לבית הדין האזורי לעבודה תהא סמכות ייחודית לדון בהליך אזרחי בשל הפרת
הוראות סעיף 2 והוא רשאי –
(1) לפסוק פיצויים אף אם לא נגרם נזק של ממש, בשיעור שייראה לו בנסיבות
הענין, וכן רשאי הוא לחייב את המפר בתשלום פיצויים שאינם תלויים בנזק (בסעיף
זה – פיצויים לדוגמה), בסכום שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים; ואולם רשאי
בית הדין לפסוק פיצויים לדוגמה בסכום שלא יעלה על 500,000 שקלים חדשים, בשל
חומרת ההפרה או נסיבות הנוגעות להפרה, לרבות התנהגות המפר או היותה הפרה
חוזרת;
(2) ליתן צו מניעה או צו עשה, לרבות צו המבטל פיטורין או צו המורה על העברת
העובד למשרה מתאימה אחרת, אם ראה שהענקת פיצויים בלבד לא תהא צודקת;
בבואו ליתן צו לפי סעיף זה, יביא בית הדין בחשבון, בין היתר, את השפעת הצו על
יחסי העבודה במקום העבודה ואת האפשרות שעובד אחר ייפגע; הוראות פסקה זו
כוחן יפה על אף הוראות סעיף 3(2) לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה),
תשל"א-1970.
- סמכות שיפוט
ותרופות
(תיקון מס' 2)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 2)
תשס"ח-2008
- (1א) בפסיקת פיצויים לדוגמה לפי סעיף קטן (א) (1) רשאי בית הדין להתחשב –
(1) בקנס שהוטל על המפר לאחר שהורשע, בשל אותה הפרה, בעבירה לפי חוק זה;
- (תיקון מס' 2)
תשס"ח-2008

* פורסם ס"ח תשנ"ז מס' 1611 מיום 20.2.1997 עמ' 66 (ה"ח תשנ"ו מס' 2518 עמ' 593).

חוקן ס"ח תשס"ב מס' 1827 מיום 30.1.2002 עמ' 125 (ה"ח תשס"ב מס' 3039 עמ' 6) – תיקון מס' 1.

ס"ח תשס"ח מס' 2159 מיום 26.6.2008 עמ' 574 (ה"ח הכנסת תשס"ז מס' 137 עמ' 99) – תיקון מס' 2; ר' סעיף 9 לענין תחולה.

ס"ח תשע"ד מס' 2459 מיום 15.7.2014 עמ' 600 (ה"ח הכנסת תשע"ד מס' 535 עמ' 44) – תיקון מס' 3 בחוק להחלפת המונח מעביד (תיקוני חקיקה), תשע"ד-2014.

- (2) בפיצויים מיוחדים שנציב תלונת הציבור ציווה לתתם לפי סעיף 45ג(ב) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].
- (2א) הסכומים הנקובים בסעיף קטן (א) (1) יעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לעניין זה –
"המדד החדש" – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון;
"המדד הבסיסי" – המדד שפורסם בחודש יוני 2008;
"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) (2) יחולו על כל מעסיק שהוא גוף ציבורי וכן על כל מעסיק שאינו גוף ציבורי המעסיק יותר מ-25 עובדים.
- (ג) מצא בית הדין האזורי לעבודה, כי תלונת התובע או כי התלונה שסייע בהגשתה היתה תלונת שווא, בנסיבות שהתובע ידע על כך או שהיה עליו לדעת על כך, לא יתן בית הדין סעד לפי חוק זה; ואם מצא כי התלונה או כי הסיוע בהגשתה היו גם שלא בתום לב, רשאי בית הדין לחייב את התובע, לאחר שנתן לו הזדמנות סבירה לטעון את טענותיו לענין זה, בתשלום פיצויים למעסיק או לעובד אחר שנגדו הוגשה התלונה.
- 3א. בתובענה של עובד בשל הפרת הוראות סעיף 2, תהיה חובת ההוכחה על הנתבע כי פעל שלא בניגוד להוראות הסעיף האמור, אם טרם חלפה שנה מיום הגשת התלונה על ידו או בסיועו כאמור באותו סעיף, ואם הוכיח העובד את כל אלה:
- (1) כי המעסיק פגע בענייני עבודתו או פיטר אותו או כי הממונה מטעם המעסיק פגע בענייני עבודתו או גרם לפגיעה בענייני עבודתו או לפיטוריו, לפי העניין;
- (2) כי לא היתה בהתנהגותו או במעשיו סיבה לפגוע בענייני עבודתו או לפטרו, ולענין פגיעה בענייני עבודה שלגביהם נקבעו תנאים או כישורים - גם כי התקיימו בו התנאים או הכישורים האמורים.
4. הגנות ותרופות לפי חוק זה יינתנו רק לגבי תלונה שהתקיימו בה כל אלה:
- (1) התלונה הוגשה בידי העובד בתום לב או שהעובד סייע בהגשת התלונה בתום לב;
- (2) התלונה הוגשה על הפרת חיקוק במקום העבודה, או על הפרת חיקוק בקשר לעבודת העובד או בקשר לעסקו או לפעילותו של המעסיק, ובגוף ציבורי – גם אם התלונה הוגשה על פגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין;
- (3) התלונה הוגשה לרשות המוסמכת לקבל תלונה או המוסמכת לבדוק או לחקור בענין המשמש נושא התלונה.
5. לא יזדקק בית-הדין האזורי לעבודה לתובענה בשל הפרת הוראות חוק זה שהוגשה לאחר שחלפו שנים עשר חודשים מיום שנוצרה עילת התובענה.
- 5א. (א) פגע מעסיק בענייני עבודה של עובד או פיטר אותו, בניגוד להוראות סעיף 2(א), או פגע ממונה מטעם המעסיק בענייני עבודה של עובד או גרם לפגיעה בענייני עבודתו או לפיטוריו, בניגוד להוראות סעיף 2(ב), דינו – מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א) (3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
- (ב) בבואו להטיל קנס לפי סעיף קטן (א) רשאי בית הדין להתחשב –
- (1) בפיצויים לדוגמה כמשמעותם בסעיף 3, שהוטלו על הנאשם בפסק דין סופי בשל המעשה שבשלו יש לגזור את דינו;
- (2) בפיצויים מיוחדים שנציב תלונת הציבור ציווה לתתם לפי סעיף 45ג(ב) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].
6. שר העבודה והרווחה רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להוסיף גופים נוספים לרשימת הגופים הציבוריים שבתוספת.
7. הוראות חוק זה אינן גורעות מהוראות כל דין אחר.

8. לענין חוק זה דין המדינה כמעסיק כדין כל מעסיק אחר.

9. שר העבודה והרווחה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

תוספת

(סעיף 1)

גוף ציבורי

- (1) משרד ממשלתי ומוסדות המדינה ;
- (2) רשות מקומית וכל תאגיד שבשליטתה ;
- (3) תאגיד שהוקם בחוק וכן חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975 ;
- (4) תאגיד שניהול עסקיו נתון לפיקוח או לביקורת על פי חוק שנתייחד לעסקים מהסוג שהוא מנהל ;
- (5) מוסד חינוך מוכר, כהגדרתו בחוק לימוד חובה, תש"ט-1949 ;
- (6) מוסד להשכלה גבוהה כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958 ;
- (7) קופת חולים כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 ;
- (8) ארגון עובדים וארגון מעבידים, וכן תאגיד שבשליטתם ;
- (9) ההסתדרות הציונית העולמית ;
- (10) הסוכנות היהודית לארץ-ישראל ;
- (11) הקרן הקיימת לישראל ;
- (12) קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל ;
- (13) כל מפעל, מוסד, קרן או גוף אחר, שהממשלה משתתפת בהנהלתם.
בתוספת זו, "שליטה" - היכולת לכוון את פעילותו של התאגיד.

אליהו ישי
שר העבודה והרווחה

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דן תיכון
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)